

คู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ระหว่างเรียน สำหรับนิสิตนักศึกษา

งานสหกิจศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คู่มือการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน

สำหรับนักศึกษา

(Practicum in Profession of Teaching for Students)

งานสหกิจศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คำนำ

การฝึกสอนเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จออกไปเป็นครูในอนาคต โดยมุ่งหวังว่าเมื่อนักศึกษาได้ไปปฏิบัติการสอนอยู่ที่สถานศึกษาช่วงหนึ่งก็จะสามารถนำทั้งความรู้และทักษะมาบูรณาการเข้าด้วยกันแล้วสามารถถ่ายทอดไปสู่ศิษย์ได้ เพราะในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่นั้นเป็นการศึกษาเฉพาะทางเฉพาะวิชา เน้นความรู้และทักษะเป็นเรื่อง ๆ ไป ถึงแม้จะมีการทดลองฝึกอยู่บ้าง แต่ก็มีไขข้องจริง ในการออกไปฝึกปฏิบัติการสอนคราวนี้เป็นของจริง ถึงแม้จะใช้ชื่อว่าฝึกสอนก็ตาม แต่การฝึกนี้เป็นภาระจริง เพราะมีส่วนได้ส่วนเสียเกิดขึ้นจริง ๆ แล้วนักศึกษาที่ออกไปทดลองฝึกสอนจะถือว่าเป็นเพียงการทดลองไม่ได้เพราะเรามีศิษย์แล้ว ถึงจะใช้คำว่าฝึกสอนก็ขอให้ปฏิบัติเสมือนจริง เยี่ยงมืออาชีพ คือฝึกกันเป็นครูสอนอย่างมืออาชีพ

คู่มือฉบับนี้เป็นการรวบรวมสาระเพียงบางประการให้นักศึกษาอ่านซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องทราบก่อนไปฝึกปฏิบัติการสอน ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนสำหรับนักศึกษาเล่มนี้ จะเป็นแนวทางให้นักศึกษาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในรายวิชานี้

งานสหกิจศึกษา
ฝ่ายวิชาการและวิจัย

สารบัญ

	หน้า
รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	1
จุดประสงค์ของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน.....	2
แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน.....	3
ลักษณะงานที่นักศึกษาต้องปฏิบัติในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน.....	5
การจัดทำรูปเล่มรายงาน.....	5
- ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานศึกษา.....	6
- ตอนที่ 2 ศึกษาสังเกตบริบทของสถานศึกษา และความสัมพันธ์กับชุมชน.....	10
- ตอนที่ 3 ศึกษางานในหน้าที่ครู.....	14
- ตอนที่ 4 แบบประเมิน.....	26

**รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม**

รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา	ลักษณะการฝึก
การฝึกปฏิบัติการสอน ระหว่างเรียน 1	ปฏิบัติหน้าที่ครูในสถาบันการศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ และกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	สังเกตและมีส่วนร่วมในโรงเรียน
การฝึกปฏิบัติการสอน ระหว่างเรียน 2	ปฏิบัติการสอนในสถาบันการศึกษา การสังเกต และวิเคราะห์อุปสรรคทางการเรียนและการสอน การมีส่วนร่วมกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาวิชาชีพในการสัมมนาที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานภายนอก	สังเกตและมีส่วนร่วมในโรงเรียน
การฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	ปฏิบัติหน้าที่ครูในสถาบันอาชีวศึกษา การปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอก การสอนโดย บูรณาการความรู้ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การวางแผนการสอน การเลือกยุทธวิธีการสอน การเตรียมอุปกรณ์และวัสดุประกอบการสอน การแก้ไขปัญหาขณะปฏิบัติการสอน การให้คะแนน การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน การจัดทำโครงการทางวิชาการ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา

จุดประสงค์ของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

รายวิชานี้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา ศึกษาเรียนรู้ คุณลักษณะของครูที่แสดงออกถึง ความรักและ ศรัทธาในวิชาชีพครู การปฏิบัติตน ของครูที่สะท้อนถึงการมีจิตวิญญาณความเป็นครูการมีจรรยาบรรณต่อ ตนเองและวิชาชีพ ดังนี้

- (1) การศึกษาเรียนรู้ คุณลักษณะของครูที่แสดงออกถึง ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู การปฏิบัติตน ของครูที่สะท้อนถึงการมีจิตวิญญาณความเป็นครูการมีจรรยาบรรณต่อตนเอง และวิชาชีพ
- (2) ศึกษาเรียนรู้บทบาทหน้าที่ครู ครูประจำชั้น ศึกษาบริบท ชั้นเรียน บริบทของสถานศึกษา
- (3) ศึกษาข้อมูลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาบริบทชุมชน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา
- (4) ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ร่วมมือกับผู้ปกครองวิเคราะห์แก้ปัญหาผู้เรียนรายกรณี (Case study)
- (5) ฝึกปฏิบัติ ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ตระหนักถึงสุข ภาวะของผู้เรียน ผ่านกระบวนการสังเกตบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ถอดบทเรียน
- (6) สะท้อนคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้เป็นครู ที่ดี มีความรอบรู้ และทันสมัยต่อการ เปลี่ยนแปลง

แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

1. แนวปฏิบัติก่อนการฝึก

1. ติดต่อกับสถานศึกษาเพื่อขอไปฝึกสอน โดยติดต่อผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ ด้วยวาจาก่อนล่วงหน้า ดังนี้

1.1 ติดต่อกับสถานศึกษาที่ประสงค์จะไปฝึกสอนล่วงหน้าก่อนไปฝึกสอน อย่างน้อย 1 ภาคเรียน ในการเลือกสถานศึกษาให้นักศึกษาพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1.1.1 สถานศึกษาที่ทำความตกลงร่วมมือ (MOU) กับคณะ หรือ

1.1.2 สถานศึกษาที่คณะเสนอรายชื่อไว้ให้เลือก หรือ

1.1.3 สถานศึกษาที่นักศึกษาพิจารณาเลือกเอง โดยมีระยะทางห่างจากคณะไม่เกิน 250 กิโลเมตร ซึ่งสถานศึกษาดังกล่าวได้ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน (สมศ.) โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับ “ผ่าน” หรือ “รับรองผลการประเมิน” หรือสถานศึกษาดังกล่าวผ่านการรับรองคุณภาพจากสำนักงานคณะกรรมการครู (คุรุสภา)

2. แจ้งความจำนงขออนุมัติฝึกสอนต่อคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โดยรับคำร้องจากสาขาวิชาเทคนิคศึกษา แล้วเสนอคำร้องผ่านสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัด

3. หลังจากได้รับอนุมัติเรื่องจากคณบดีแล้ว ให้นักศึกษารับหนังสือขอความอนุเคราะห์และใบตอบรับการฝึกสอนจากคณะฯ เพื่อนำไปติดต่อกับฝึกสอนต่อสถานศึกษาที่ได้ไปติดต่อไว้แล้วอย่างเป็นทางการ

4. รอรับหรือนำใบตอบรับที่สถานศึกษาตอบรับและมอบหมายภาระงานให้ปฏิบัติตามยื่นฝ่ายวิชาการและวิจัย

5. ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับคณะฯ (ฝ่ายวิชาการและวิจัย) เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารหรือติดต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการออกไปฝึกสอน

6. จัดเตรียมโครงการสอน สื่อประกอบการสอน และอื่นๆ ตามแบบฟอร์มของสถานศึกษา หรือของมหาวิทยาลัยฯ

7. รายงานตัวต่อสถานศึกษาที่ไปฝึกสอนในวันแรกของการเปิดภาคเรียนของสถานศึกษานั้นๆ

2. แนวปฏิบัติขณะฝึก

1. รับผิดชอบข้อมูลนักศึกษาฝึกสอนต่ออาจารย์นิเทศก์ทันที โดยกรอกข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ให้ครบถ้วน

2. ไปปฏิบัติการสอนที่สถานศึกษาตามวันเวลาที่ระบุไว้ในตารางสอนทุกวัน โดยลงเวลาปฏิบัติการสอนในแบบฟอร์มที่กำหนดให้และมีลายมือชื่ออาจารย์ที่เลี้ยงลงนามรับทราบทุกวัน

3. ต้องปฏิบัติการสอนอยู่ที่สถานศึกษาเต็มวันตลอดระยะเวลาของการฝึกสอน โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่

4. ติดต่อและประสานงานกับอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อขอใช้สิ่งอำนวยความสะดวกขณะปฏิบัติการสอน และติดต่อหรือประสานกับอาจารย์นิเทศก์ เมื่อมีปัญหาหรือต้องการคำแนะนำ

5. รอรับการนิเทศ

5.1 เข้าพบหรือติดต่ออาจารย์พี่เลี้ยงทันทีหลังจากได้รับการนิเทศไปแล้วโดยนำแบบบันทึกข้อมูลการนิเทศนั้นเข้าหารือกับอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อรับทราบคำแนะนำและให้นำคำแนะนำนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกข้อมูลพร้อมทั้งให้อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาลงนามไว้เป็นหลักฐาน และรออาจารย์นิเทศก์ตรวจสอบความก้าวหน้าที่ได้แนะนำไปแล้วในการนิเทศครั้งต่อไป

5.2 เมื่อมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถไปปฏิบัติการสอนได้ ต้องแจ้งอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์รับทราบทุกครั้งพร้อมทั้งเขียนใบลาเสนออาจารย์พี่เลี้ยงไว้เป็นหลักฐาน

6. แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย หรือตามความเห็นชอบของสถานศึกษาที่นักศึกษาไปปฏิบัติการสอน

7. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่เสมอ

8. ติดตามความเคลื่อนไหวและข้อมูลข่าวสารจากสถานศึกษาและคณะฯ อย่างสม่ำเสมอ

9. ช่วยเหลือกิจของสถานศึกษาและคณะฯ อย่างเต็มที่เต็มความรู้ความสามารถที่มีอยู่ พร้อมทั้งจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

10. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อลูกศิษย์และบุคคลทั่วไป

11. ไม่ทำเรื่องใดๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถานศึกษา คณะฯ ตนเอง สังคม และอาชีพครู

3. แนวปฏิบัติหลังฝึก

1. ติดตามแบบประเมินการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนจากอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหารเพื่อนำส่งอาจารย์นิเทศก์ โดยใบประเมินต้องมีลายมือชื่ออาจารย์ผู้ประเมินพร้อมทั้งประทับตราของสถานศึกษาไว้เป็นหลักฐาน

2. จัดส่งรูปเล่มรายงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ต่ออาจารย์นิเทศก์

3. รอรับฟังประกาศผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

ลักษณะงานที่นักศึกษาต้องปฏิบัติในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

- งานที่ 1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้น จรรยาบรรณวิชาชีพครู
- งานที่ 2 สนทนา อภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของครูตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ความศรัทธาในวิชาชีพครู
- งานที่ 3 กำหนดหัวข้อสำหรับการศึกษาสังเกตและสรุปลงในแบบบันทึก
- งานที่ 4 ศึกษางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- งานที่ 5 นำผลการศึกษาสังเกตมานำเสนอเพื่ออภิปรายในชั้นเรียน

การจัดทำรูปเล่มรายงาน

การจัดทำรูปเล่มรายงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสังเกตบริบทสถานศึกษา และบริบทชุมชน

นักศึกษาสังเกตบริบทของสถานศึกษา และบริบทชุมชน

ตอนที่ 2 ข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

รายงานเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ศึกษางานในหน้าที่ครู

ศึกษารายงานการวิเคราะห์ตนเอง การสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ครู การสังเกตการณ์จัดการเรียนรู้ของครู การศึกษาบริบทของสถานศึกษาและความสัมพันธ์กับชุมชน และการศึกษารายกรณี

ตอนที่ 4 ผลการประเมิน

นักศึกษาจะต้องนำแบบประเมินการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินทุกครั้งและสรุปผลการประเมินโดยได้รับการรับรองจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานศึกษา

1. ชื่อโรงเรียน..... สังกัด .....
- ที่ตั้ง ..... ซอย ..... ถนน..... ตำบล.....
- อำเภอ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
- E-mail: .....
2. ชื่อผู้อำนวยการ.....
- ชื่อรอง/หัวหน้าฝ่าย
- ฝ่ายวิชาการ.....
- ฝ่ายปกครอง.....
- ฝ่ายธุรการ.....
- ฝ่ายบริหาร.....
- ฝ่ายอื่นๆ.....
3. รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษา (ชื่อ-สกุล อาชีพ)
4. ปรัชญาของโรงเรียน.....
5. วิสัยทัศน์ของโรงเรียน.....
6. พันธกิจของโรงเรียน.....
7. ยุทธศาสตร์ของโรงเรียน.....
8. อัตลักษณ์ของโรงเรียน.....
9. ข้อมูลบุคลากร
- 1) ผู้บริหารและรองผู้บริหาร จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- แยกตามวุฒิการศึกษา ดังนี้
- ปริญญาเอก จำนวน.....คน
- ปริญญาโท จำนวน.....คน
- ปริญญาตรี จำนวน.....คน
- อื่น ๆ ..... จำนวน.....คน
10. ข้อมูลนักเรียน
- นักเรียนทั้งหมด จำนวน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- ชั้น..... จำนวน.....คน
- ชั้น..... จำนวน.....คน
- ชั้น..... จำนวน.....คน
- ชั้น..... จำนวน.....คน
11. ประวัติโรงเรียน (โดยสังเขป)

แบบสังเกตและมีส่วนร่วมการบริหารจัดการในสถานศึกษา

โรงเรียน.....

สังเกตเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....เวลา.....

ผู้สังเกต.....วิชาเอก.....

ที่	รายการที่มอบหมาย	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	องค์ความรู้ที่ได้รับ
1	งานด้านวิชาการ		

ที่	รายการที่มอบหมาย	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	องค์ความรู้ที่ได้รับ
2	งานด้านบุคคล		
3	งานด้านงบประมาณ		

ที่	รายการที่มอบหมาย	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	องค์ความรู้ที่ได้รับ
4	งานด้านบริหารงาน ทั่วไป		

ลงชื่อ.....
(.....)

นักศึกษา

ตอนที่ 2

ศึกษาสังเกตบริบทของสถานศึกษา และความสัมพันธ์กับชุมชน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักศึกษาสังเกตบริบทของสถานศึกษา และชุมชน

ขอบเขต

ให้นักศึกษา ศึกษา สังเกต และฝึกทักษะจากผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา แล้วบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกตามประเด็น ดังนี้

1. ทำเล ที่ตั้งของสถานศึกษาสังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
2. อาคารเรียน และอาคารประกอบการอื่นๆ
3. ห้องเรียน และเครื่องใช้ต่างๆ ในห้องเรียน
4. มุมพยาบาล / ห้องพยาบาล / เรือนพยาบาล
5. โรงอาหาร / ที่รับประทานอาหาร
6. โรงประชุม / หอประชุม
7. ห้องพักครู
8. ห้องสมุด / หอสมุด
9. ห้องปฏิบัติการต่างๆ (วิทยาศาสตร์ ฯลฯ)
10. ไม้ตีม / ไม้ใช้
11. ห้องน้ำ / ห้องส้วม / ที่ปัสสาวะ
12. สนามกีฬา / สนามเด็กเล่นต่างๆ
13. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า / อ้างอิงหน่วยที่ 1 สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา

1. อาคารเรียน และอาคารประกอบการอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

2. ห้องเรียน และเครื่องใช้ต่างๆ ในห้องเรียน

.....

.....

.....

.....

3. ห้องพักรูห้องปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่

.....

.....

.....

.....

4. ห้องปฏิบัติการต่างๆ (วิทยาศาสตร์, คอมพิวเตอร์, ภาษา เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

5. สถานที่พักผ่อน/สนามเด็กเล่น

.....

.....

.....

.....

6. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า /อ้างอิงตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1. ศึกษาบริบทของชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ดังนี้
  - ประวัติพื้นที่
  - ขนาดพื้นที่
  - ลักษณะภูมิอากาศ
  - ลักษณะภูมิประเทศ
  - อาณาเขตติดต่อ
  - จำนวนประชากร
  - ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้
  - กิจกรรมชุมชนโรงเรียนสัมพันธ์
  - วิธีสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
  - ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
  - การสร้างความคุ้นเคยของโรงเรียนกับสมาชิกของชุมชน
  - การให้บริการทางวิชาการของโรงเรียนกับชุมชน

ตอนที่ 3

ศึกษางานในหน้าที่ครู

คำชี้แจง ให้นักศึกษำบันทึกกิจกรรมในการปฏิบัติงานประจำวัน และงานในหน้าที่ครูลงในแบบรายงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รายงานการปฏิบัติงานประจำวัน

ให้นักศึกษำบันทึกประจำวันตามสภาพจริงทุกวันเพื่อแสดงว่านักศึกษำได้ใช้เวลาในแต่ละวันปฏิบัติงานในหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยให้ครูพี่เลี้ยงหรือบุคคลที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายลงนามทุกวัน

2. รายงานการศึกษางานในหน้าที่ครู

ให้นักศึกษำบันทึกผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ รายการดังนี้

- 2.1 สังเกตการณ์จัดการเรียนรู้ของครู
- 2.2 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.3 สังเกตบรรยากาศชั้นเรียน
- 2.4 การศึกษารายกรณี

แบบสังเกต การปฏิบัติหน้าที่ครู

สาระสำคัญ

ครูผู้สอนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณและวินัยครู ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้นได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการมีจิตวิญญาณความเป็นครู
2. ระบุบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนและครูประจำชั้นในการช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียน

เนื้อหาสาระ

1. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
2. จรรยาบรรณและวินัยครู
3. บทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้น จรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. สนทนา อภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
3. กำหนดหัวข้อสำหรับการศึกษาสังเกตและสรุปลงในแบบบันทึก
4. นำผลการศึกษาสังเกตมานำเสนอเพื่ออภิปรายในชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมปฏิบัติหน้าที่ครู
2. เอกสารประกอบการศึกษด้วยตนเอง

การวัดประเมินผล

1. ตรวจสอบบันทึกการสังเกต
2. สังเกตพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือในชั้นเรียน

1. ครูผู้สอนและครูประจำชั้นแสดงออกซึ่งความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ครูผู้สอนและครูประจำชั้นปฏิบัติตามจรรยาบรรณและวินัยครู เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

.....

.....

.....

.....

2.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

2.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

.....

.....

.....

.....

2.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

2.5 จรรยาบรรณต่อสังคม

.....

.....

.....

.....

3. บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนและครูประจำชั้น

3.1 การแต่งกายเหมาะสมถูกระเบียบ

.....

.....

.....

.....

3.2 การเอาใจใส่ ส่งเสริมผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

.....

.....

.....

.....

3.3 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

3.4 การสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

นักศึกษา

แบบสังเกต การจัดการเรียนรู้ของครู

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักศึกษาสังเกตการควบคุมชั้นเรียนของครูผู้สอน
2. เพื่อให้ให้นักศึกษาสังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อให้ศึกษานำสิ่งที่ได้จากการสังเกตการควบคุมชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง
3. เพื่อให้ให้นักศึกษาสังเกตและฝึกทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ขอบเขต

ให้นักศึกษา ศึกษา สังเกต และฝึกทักษะจากผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา แล้วบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกตามประเด็น ดังนี้

1. สังเกตเทคนิคการควบคุมชั้นเรียนของครูผู้สอน
2. สังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
3. นำสิ่งที่ได้จากการสังเกตการควบคุมชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้
4. สังเกตปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน และเทคนิคแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ผู้เกี่ยวข้อง/แหล่งข้อมูล

1. ผู้อำนวยการ / รองผู้อำนวยการโรงเรียน
2. ครูผู้สอน / ครูพี่เลี้ยง / นักเรียน

**หมายเหตุ สังเกต 8 ครั้ง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ครั้งที่..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ครูผู้สอน.....ชั้น.....
 วิชา.....เวลา.....

1. จำนวนนักเรียนในชั้นเรียน

จำนวนทั้งหมด.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
 นักเรียนที่มาเรียน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
 นักเรียนที่ไม่มาเรียน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
 สาเหตุที่ไม่มาเรียน.....

2. พฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียน

2.1 .....
 2.2 .....
 2.3 .....
 2.4 .....
 2.5 .....

3. สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสังเกต

3.1 .....
 3.2 .....
 3.3 .....
 3.4 .....
 3.5 .....

4. สรุปโดยภาพรวม

4.1 .....
 4.2 .....
 4.3 .....
 4.4 .....
 4.5 .....

หมายเหตุ **สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชาเอก

แบบสังเกต การจัดบรรยากาศชั้นเรียน

ห้องเรียนที่สังเกต.....ครูประจำชั้น.....
 สังเกตเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....เวลา.....
 ผู้สังเกต.....วิชาเอก.....

ที่	รายการที่สังเกต	วิเคราะห์ผลการสังเกต
1	การจัดโต๊ะเรียน	
2	การจัดโต๊ะผู้สอน	
3	แสงสว่าง	
4	ป้ายนิเทศ	

ลงชื่อ.....
 (.....)

นักศึกษา

การศึกษารายกรณี

1. การศึกษาสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ให้นักศึกษาสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในภาพรวมทั้งโรงเรียน ในประเด็น ต่อไปนี้

(1) ด้านสุขภาพอนามัย

1.1 ความสะอาดของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

1.2 การรักษาสุขภาพอนามัย

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

1.3 การรักษาความสะอาดร่างกาย

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

(2) ด้านสังคม

2.1 การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

2.2 การเล่น การเรียน การใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับเพื่อน

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครู

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

(3) ด้านเศรษฐกิจ

3.1 การใช้จ่ายในสถานศึกษาของนักเรียน

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

3.2 การเงินที่ได้รับประจำ

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

(4) ด้านการศึกษา

4.1 ลักษณะนิสัยในการมาโรงเรียน เช่น มาทัน มาสาย ฯลฯ

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

4.2 ความสนใจในการเรียน

สภาพจริง

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

4.3 การใช้เวลากลางในโรงเรียน

สภาพจริง

.....
.....
.....

ความคิดเห็น

.....
.....
.....

(5) ด้านอื่น ๆ (ถ้ามี)

5.1 .....

สภาพจริง

.....
.....
.....

ความคิดเห็น

.....
.....
.....

5.2 .....

สภาพจริง

.....
.....
.....

ความคิดเห็น

.....
.....
.....

ตอนที่ 4 แบบประเมิน

บปร.1 แบบประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตนของนักศึกษา (ผู้บริหารสถานศึกษา)

บปร.2 แบบประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตนของนักศึกษา (ครูพี่เลี้ยง)

แบบประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตนของนักศึกษา (สำหรับผู้บริหาร)

บปร.1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ-สกุล.....รหัสประจำตัว.....

สาขาวิชา.....

ชื่อสถานศึกษา.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ผู้ประเมิน ครูที่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา อื่นๆ (ระบุ).....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องผลการประเมินให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	เกณฑ์และผลการประเมิน				
	ยอด เยี่ยม 5	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ควร ปรับปรุง 1
1. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบสถานศึกษา เหมาะสม สะอาดและเรียบร้อย					
2. มีบุคลิกภาพ กิริยามารยาท และการแสดงออกเหมาะสมกับสถานภาพความเป็นครู					
3. ตรงต่อเวลา มาปฏิบัติงานตามกำหนดเวลาของสถานศึกษา					
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนและบุคลากรภายในสถานศึกษาด้วยกัน					
5. เสียสละ อุทิศตน และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพครูและสถานศึกษา					
6. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการพัฒนามหาวิทยาลัย					
7. มีความอดทนและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
8. เป็นที่ปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ/หาแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมกับผู้เรียน ครู และผู้ปกครองอย่างเต็มใจ					
9. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน					
10. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร					
รวม					
สรุปคะแนนรวม					

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

แบบประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตนของนักศึกษา (สำหรับครูพี่เลี้ยง)

บปร.2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ-สกุล.....รหัสประจำตัว.....

สาขาวิชา.....

ชื่อสถานศึกษา.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ผู้ประเมิน ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา อื่นๆ (ระบุ).....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมินให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	เกณฑ์และผลการประเมิน				
	ยอด เยี่ยม 5	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ควร ปรับปรุง 1
1. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบและเหมาะสมกับความเป็น นักศึกษาครู					
2. มีกริยามารยาทเหมาะสมกับกาลเทศะและความเป็นครู					
3. มีความรับผิดชอบและจิตสาธารณะต่อหน้าที่และงานที่ได้รับ มอบหมาย					
4. มีความตั้งใจทำงานเต็มความสามารถ					
5. มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยดี					
6. มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงานและตรงต่อเวลา					
7. มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย และสถานศึกษา					
8. มีความรับผิดชอบและจิตสาธารณะต่อหน้าที่และงานที่ได้รับ มอบหมาย					
9. มีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ ไม่หวั่นไหวง่าย					
10. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีความเอาใจใส่และใฝ่งานครู มีความตั้งใจที่จะเป็นครู					
รวม					
สรุปคะแนนรวม					

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

